

Forord

Arkivalierne:

Vejle Biblioteks beholdning af papirer, der fortæller om bibliotekets historie, har i mange år været gemt, spredt på hylder og i skabe i kælderen under biblioteket. Papirerne er hovedsageligt indsamlede 2000-2010. Denne registrering er en præsentation af samlingen.

Arkivalierne er bemærkelsesværdige af to grunde:

Først og fremmest fordi der ikke på noget tidspunkt er foretaget større kassationer i materialet eller gjort forsøg på at rydde ud i papirdyngerne. Det betyder, at samlingen fra og med 1895 er meget omfattende - også mere omfattende end man vil finde det på de fleste andre folkebiblioteker.

Hertil kommer, at samlingen er interessant på grund af den helt centrale placering "Biblioteket for Vejle By og Amt" har i den tidlige biblioteksudvikling og på grund af de prægnante biblioteksskikkelser, der var knyttet til biblioteket i dets fremvækst: bibliotekslederne Jakob Alsted, Frederik Orluf, Harald Hvenegaard Lassen, Aage Bredsted, Preben Kirkegaard og børnebibliotekspionerne Tove Hørting og Eleonora Sørensen.

Registreringen:

Registreringen af samlingen er sket i samarbejde med Vejle Stadsarkiv. Registreringen er forløbet i tre tempi:

1. Registreringen blev påbegyndt som et beskæftigelsesprojekt ved bibliotekar Pia Hald i 1985-1986. Registreringen omfattede centrale arkivalier fra pionertiden.
2. Undertegnede videreførte - efter min pensionering i 2000 - registreringen i samråd med lederen af Vejle Stadsarkiv, Asbjørn Hellum, således at registreringen blev ført frem til år 2000. I 2009 betragtedes registreringen som afsluttet.
3. Der blev imidlertid ved med at dukke papirer op, fortrinsvis fra gemmerne i afdelingerne. Dette materiale blev efterfølgende indarbejdet i samlingen. Med udgangen af 2019 afsluttedes denne efter-registrering.

En lille del af materialet er registreret i en særlig arkivrække for klausuleret materiale (A 10149). Det drejer sig primært om nyere købsaftaler og kontrakter og principielle personalesager, der relaterer til enkeltpersoner. A 10149 er ikke medtaget i denne registrant.

Opbygningen af registranten er sket efter den arkivalie-type-inddeling, som Stadsarkivet har anbefalet, idet de enkelte papirer indenfor den enkelte række er registreret efter arkivaliearten:

v	Vedtægter, cirkulærer m.v.
f	Forhandlingsprotokoller, mødereferater.
p	Personalesager.
m	Medlemsfortegnelser.
k	Korrespondancer, breve.
s	Enkelte større sager.
r	Regnskab.
d	Dagbøger.
e	Ejendomspapirer.
u	Udklip, udklipssamlinger.
a	Andet.

På et centralt punkt afviger registreringen imidlertid fra stadsarkivets anbefalingerne:

Papirerne skal ifølge stadsarkivet samles i grupper under de enkelte forenings- og institutionsoverskrifter, bestemt af om der foreligger love og/eller vedtægter. Dette princip er i videst muligt omfang fulgt (biblioteksforeninger, overenskomster med undervisningsinstitutioner etc.). Men i sin fulde konsekvens ville princippet også betyde, at alt vedrørende den helt dominerende hovedaktivitet: "Biblioteket for Vejle By og Amt" ville fremtræde som en kæmpemæssig registrering, ordnet kronologisk under arkivaliearten, men emne-mæssigt anført huler til bulter. Der er derfor indgået aftale med arkivet om, at registreringen opsplittes dels i tidsperioder samt i udkrystalliseringer af underafdelinger som læsesal, børnebibliotek, musikbibliotek, bogbus etc. Formålet er at gøre præsentationen af arkivalierne overskuelig for de biblioteksansatte, der skal bruge oplysningerne i forbindelse med det praktiske arbejde.

Alle de enkelte arkivrækker samt enkelte store emnegrupper, som f.eks. edb-indføringen, er forsynet med indledninger i et forsøg på at skabe en nærmere introduktion til emnet i den pågældende arkivrække.

Opstillingen:

Der er tale om følgende arkivaliegrupper, der alle opbevares i bibliotekets brandfrie rum i kælderen:

- A. Hovedmassen af arkivalierne består af de **Registrerede arkivalier 1895-1999** som er omfattet af denne registrant.
- B. **Billedmaterialer**. De ældste del af bibliotekets samling af billeder af lokal bibliotekshistorisk interesse blev i 1986 registreret af bibliotekar Ulla Riis Madsen som et beskæftigelsesprojekt. Billederne er systematiserede og opstillet i bibliotekets brandsikre rum sammen med Ullas registrant.
- Det nyere billedmateriale efter ca. 1960 er systematiseret og opstillet i mapper i det brandsikre rum. Billedrækkerne er forsynet med introduktioner og alle billederne er forsynede med emne- og person-identificeringer, men er ikke registrerede.
- C. **Uregistrerede arkivalier før 2000**. Omfatter de seneste papirer, der er dukket op men endnu ikke registreret. Kun en lille samling. Det drejer sig først og fremmest om papirer vedrørende Give Bibliotek 1980-1999 samt enkelte papirer vedrørende børnebiblioteket i 1990'erne.
- D. **Uregistrerede arkivalier vedrørende biblioteket efter 1999**. Der er ingen planer om registrering af dette materiel. Papirmængden er meget omfattende.
- E. Landsdækkende arkivalier vedrørende **Dansk Lokalbibliografisk Udvalg**, som såvel undertegnede som min efterfølger, stadsbibliotekar Lone Knakkegaard havde den fornøjelse at være formand for. Papirerne er delvis systematiserede, men der er ingen planer om registrering af materialet.

1.4.2020

Jørn Godrum Bech

